

Laidiens: 10.05.2005., Nr. 73

Ministru kabineta noteikumi Nr.276

Rīgā 2005.gada 19.aprīlī (prot. Nr.21 37.§)

Noteikumi par radiofrekvenču spektra joslu sadalījumu radiosakaru veidiem un iedalījumu radiosakaru sistēmām, kā arī par radiofrekvenču spektra joslu izmantošanas vispārīgajiem nosacījumiem

Izdoti saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 49.panta pirmo daļu un 50.pantu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka radiofrekvenču spektra (turpmāk – radiofrekvence) joslu sadalījumu radiosakaru veidiem (radiosakaru dienestiem) un iedalījumu radiosakaru sistēmām (1.pielikums), kā arī radiofrekvenču joslu izmantošanas vispārīgos nosacījumus (tajā skaitā radio saskarnes un to parametrus (2.pielikums) un radiofrekvenču diapazonus, kas paredzēti komercdarbībai) un kārtību, kādā izmanto koplietojamo radiofrekvenču piešķiruma lietošanas atļauju (3.pielikums).

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

2.1. **apraides dienests** – radiosakaru dienests, kura raidījumi paredzēti tiešai publiskai uztveršanai;

2.2. **apraides satelītu dienests** – radiosakaru dienests, kura izplatījuma staciju raidītie vai retranslētie signāli paredzēti tiešai publiskai uztveršanai;

2.3. **ārpusjoslas izstarojumi** – izstarojumi radiofrekvencē vai radiofrekvencēs, kuras tieši piekļaujas nepieciešamajai signāla joslai. Ārpusjoslas izstarojumi ir modulācijas procesa rezultāts, tie neietver blakusizstarojumus;

2.4. **atļautie radiotraucējumi** – novēroti vai paredzēti radiotraucējumi, kuri nepārsniedz radiotraucējumu un radiofrekvenču koplietošanas skaitliskos kritērijus, kādi noteikti saskaņā ar Starptautiskās telekomunikāciju savienības (ITU) konstitūcijai un konvencijai pievienotajiem Radionoteikumiem vai Starptautiskās telekomunikāciju savienības rekomendācijām, vai Starptautiskās telekomunikāciju savienības Radionoteikumos paredzēto īpašo vienošanos;

2.5. **blakusizstarojumi** – izstarojumi radiofrekvencē vai radiofrekvencēs ārpus nepieciešamās signāla joslas, kuru līmeni var samazināt, neietekmējot attiecīgās informācijas pārraidi. Blakusizstarojumi ietver harmoniskos izstarojumus, parazītiskos izstarojumus, intermodulācijas un radiofrekvences pārveidošanas produktus, bet neietver ārpusjoslas izstarojumus;

2.6. **fiksētais dienests** – radiosakaru dienests sakaru nodrošināšanai starp noteiktiem fiksētiem punktiem;

2.7. fiksētais satelītu dienests – radiosakaru dienests sakaru nodrošināšanai starp Zemes radiostacijām noteiktās vietās, lietojot vienu vai vairākus satelītus. Noteiktās vietās var būt norādīts fiksēts punkts vai arī var izmantot jebkuru fiksētu punktu norādītos apgabalos. Dažos gadījumos šis dienests ietver līnijas no satelīta uz satelītu, kuras var arī lietot starpsatelītu dienestā. Fiksētais satelītu dienests var ietvert arī fiderlīnijas citiem izplatījuma sakaru dienestiem;

2.8. radiofrekvenču joslas sadalījums – radiofrekvenču joslas ieraksts radiofrekvenču sadalījuma tabulā, lai to, ievērojot īpašus nosacījumus, varētu lietot vairāki Zemes vai izplatījuma radiosakaru dienesti vai radioastronomijas dienests;

2.9. gaisa kuģniecības mobilais dienests – mobilais dienests sakaru nodrošināšanai starp gaisa kuģniecības stacijām un gaisa kuģu stacijām vai starp gaisa kuģu stacijām. Tajā ietilpst arī glābšanas līdzekļu radiostacijas un avārijas vietu norādošo radiobāku radiostacijas;

2.10. gaisa kuģniecības mobilais (OR) dienests – gaisa kuģniecības mobilais dienests, kas paredzēts sakariem galvenokārt ārpus nacionālajām vai starptautiskajām civilajām gaisa trasēm;

2.11. gaisa kuģniecības mobilais (R) dienests – gaisa kuģniecības mobilais dienests lidojumu drošības un regulāru sakaru nodrošināšanai, kas paredzēts sakariem galvenokārt nacionālajās un starptautiskajās civilajās gaisa trasēs;

2.12. gaisa kuģniecības radionavigācijas dienests – radionavigācijas dienests, kas paredzēts gaisa kuģiem un to drošai darbībai;

2.13. galotnes jauda (radiatora jauda) – vidējā jauda, ko raidītājs normālos darba apstākļos pievada antenas fideram vienā radiofrekvences periodā modulācijas appliecējas maksimumā;

2.14. izplatījuma darba dienests – radiosakaru dienests, kas saistīts tikai ar izplatījuma kuģu darbību un paredzēts sakariem izplatījumā, telemetrijai izplatījumā un tālvadībai izplatījumā;

2.15. izplatījuma izpētes dienests – radiosakaru dienests, kas izplatījuma kuģi vai citus objektus izplatījumā izmanto zinātniskiem vai tehnoloģiskiem pētījumiem;

2.16. izplatījuma radiosakari – radiosakari, kuros izmanto vienu vai vairākas izplatījuma radiostacijas vai vienu vai vairākus atstarojošus satelītus, vai citus objektus izplatījumā;

2.17. izplatījuma radiostacija – radiostacija, kas uzstādīta uz objekta, kurš atrodas, kuram paredzēts atrasties vai kurš ir atradies ārpus Zemes atmosfēras galvenās daļas;

2.18. jūras mobilais dienests – mobilais radiosakaru dienests sakaru nodrošināšanai starp krasta stacijām un kuģu stacijām vai starp kuģu stacijām, vai starp saistītām sakaru sistēmām uz borta, glābšanas līdzekļu stacijām un avārijas vietu norādošām radiobākām;

2.19. jūras radionavigācijas dienests – radionavigācijas dienests, kas paredzēts kuģiem un to drošai darbībai;

2.20. meteoroloģijas palīgdienests – radiosakaru dienests, ko lieto meteoroloģiskiem (tai skaitā hidroloģiskiem) novērojumiem un pētījumiem;

2.21. meteoroloģiskais satelītu dienests – Zemes izpētes satelītu dienests meteoroloģijas vajadzībām;

2.22. mobilā radiostacija – mobilā dienesta radiostacija, kas paredzēta izmantošanai kustībā vai nenoteiktās apstāšanās vietās;

2.23. **mobilaais dienests** – radiosakaru dienests sakaru nodrošināšanai starp mobilajām un sauszemes radiostacijām vai starp mobilajām radiostacijām;

2.24. **mobilaais satelītu dienests** – radiosakaru dienests sakaru nodrošināšanai starp mobilajām Zemes stacijām un vienu vai vairākām izplatījuma stacijām vai starp izplatījuma stacijām, vai starp mobilajām Zemes stacijām ar vienas vai vairāku izplatījuma staciju palīdzību. Šis dienests var ietvert arī tās darbībai nepieciešamās fiderlīnijas;

2.25. **nesēja jauda** (radiatoritāja) – vidējā jauda, kuru raidītājs pievada antenas fideram vienā radiofrekvences periodā (bez modulācijas);

2.26. **pieļaujamie radiotraucējumi** – radiotraucējumi, kuru līmenis ir lielāks nekā noteiktie atļautie radiotraucējumi, bet par kuriem divas vai vairākas administrācijas vienojušās bez kaitējuma citām administrācijām;

2.27. **radioamatieru dienests** – radiosakaru dienests pašizglītošanai, savstarpējiem sakariem un tehniskiem pētījumiem, ko veic radioamatieri (attiecīgi pilnvarotas personas, kuras saista radiotehnika un kuras nav materiāli ieinteresētas radiosakaru dienesta darbībā);

2.28. **radioamatieru radiostacija** – radiostacija radioamatieru dienestā;

2.29. **radioamatieru satelītu dienests** – radiosakaru dienests, kas izmanto izplatījuma radiostācijas un Zemes pavadoņus (satelītus) tiem pašiem mērķiem kā radioamatieru dienests;

2.30. **radioastronomija** – astronomija, kuras pamatā ir izplatījuma izcelsmes radioviļņu uztveršana;

2.31. **radioastronomijas dienests** – dienests, kas saistīts ar radioastronomijas lietošanu;

2.32. **radiofrekvences vai radiofrekvences kanāla iedalījums** – noteikta radiofrekvences kanāla ieraksts radiofrekvenču sadalījuma tabulā, lai noteiktos apstākļos viena vai vairākas administrācijas to varētu lietot Zemes vai izplatījuma radiosakaru dienestiem vienā vai vairākās noteiktās valstīs vai ģeogrāfiskajos apgabalos;

2.33. **radiolokācija** – radionoteikšana, lietota citiem nolūkiem, nevis radionavigācijai;

2.34. **radiolokācijas dienests** – radionoteikšanas dienests, kas paredzēts radiolokācijai;

2.35. **radionavigācija** – navigācijai izmantota radionoteikšana, ieskaitot brīdināšanu par šķēršļiem;

2.36. **radionavigācijas dienests** – radionoteikšanas dienests, kas paredzēts radionavigācijai;

2.37. **radionoteikšana** – objekta atrašanās vietas, ātruma un/vai citu objektu raksturojošu īpašību noteikšana vai ziņu iegūšana par šīm īpašībām, izmantojot radioviļņu izplatīšanās īpatnības;

2.38. **radiosakari** – elektroniskie sakari, izmantojot radioviļņus;

2.39. **radiosakaru dienests** – dienests, kurš saistīts ar radioviļņu raidīšanu, izstarošanu un/vai uztveršanu noteiktiem elektronisko sakaru mērķiem. Ja šajos noteikumos nav teikts citādi, jebkurš radiosakaru dienests attiecas uz zemes radiosakariem;

2.40. **radiotraucējumi** – viens izstarojums vai inducēšanās, vai vairāku izstarojumu vai inducēšanos kombinācija, kas rada nevēlamu iedarbību uz uztveršanu radiosakaru sistēmā, kura izpaužas kā jebkura darbības pasliktināšanās, informācijas kļūdaina interpretēšana vai zaudējums, kuru varētu novērst, ja šādas nevēlamas enerģijas nebūtu;

2.41. **radioviļņi (Herca viļņi)** – elektromagnētiskie viļņi ar brīvi noteiktu radiofrekvenci, zemāku par 3000 GHz, kas tiek izstaroti telpā bez mākslīga virzītāja;

2.42. **sauszemes mobilais dienests** – mobilais radiosakaru dienests sakaru nodrošināšanai starp bāzes stacijām un sauszemes mobilajām stacijām vai starp sauszemes mobilajām stacijām;

2.43. **sauszemes mobilais satelītu dienests** – mobilais satelītu radiosakaru dienests, kura mobilās zemes radiostacijas atrodas uz sauszemes;

2.44. **standarta frekvenču un laika signālu dienests** – radiosakaru dienests zinātniskiem, tehniskiem un citiem mērķiem, kas nodrošina noteiktu radiofrekvenču un/vai laika signālu pārraidi ar augstu precizitāti, kuri paredzēti vispārējai uztveršanai;

2.45. **standarta frekvenču un laika signālu satelītu dienests** – radiosakaru dienests, kas izmanto uz Zemes satelītiem novietotas izplatījuma radiostacijas tiem pašiem mērķiem kā standarta radiofrekvenču un laika signālu dienests. Šis dienests var ietvert arī tā darbībai nepieciešamās fiderlīnijas;

2.46. **starsatelītu dienests** – radiosakaru dienests sakaru nodrošināšanai starp mākslīgiem Zemes pavadoņiem;

2.47. **vidējā jauda** (radiatoritāte) – vidējā jauda, ko raidītājs normālos darba apstākļos pievada antenas fideram laika intervālā, kas ir pietiekami ilgs, salīdzinot ar zemāko modulējošo radiofrekvenci;

2.48. **Zemes izpētes satelītu dienests** – radiosakaru dienests sakaru nodrošināšanai starp Zemes stacijām un vienu vai vairākām izplatījuma stacijām, kuras iegūst informāciju, saistītu ar Zemi un tās dabīgajām parādībām (arī datus par vides stāvokli). Tas var ietvert līnijas starp izplatījuma stacijām, kā arī darbībai nepieciešamās fiderlīnijas;

2.49. **zemes radiosakari** – jebkuri radiosakari, kas nav izplatījuma radiosakari vai radioastronomija;

2.50. **zemes radiostacija** – radiostacija, kas atrodas uz zemes virsmas vai Zemes atmosfēras galvenajā daļā un paredzēta sakariem ar vienu vai vairākām izplatījuma stacijām vai ar vienu vai vairākām tā paša veida stacijām, izmantojot vienu vai vairākus atstarojošus satelītus vai citus priekšmetus izplatījumā.

3. Noteikumos lietotie saīsinājumi:

3.1. **5.xxx** – Starptautiskās telekomunikāciju savienības Radionoteikumu piezīmes numurs;

3.2. **ACC** (*Area control centre*) – rajona dispečeru centrs (gaisa kuģniecībā);

3.3. **AERO-SAR** (*Aeronautical Carrier Frequencies for Search and Rescue Operations*) – gaisa kuģniecības nesējfrekvences sakariem starp mobilajām stacijām meklēšanas un glābšanas operācijās;

3.4. **AGA** (*Air Ground Air*) – sakaru režīms "gaiss–zeme–gaiss". Sakaru veids starp mobilajām stacijām ārkārtas dienestu grupveides mobilo radiosakaru sistēmās;

3.5. **AIS** (*Universal Shipborne Automatic Identification System*) – universālā kuģu automātiskās identifikācijas sistēma;

3.6. **AM** – amplitūdas modulācija;

3.7. **APP** (*Approach control office or approach control service*) – pieejas dispečeru punkts vai pieejas dispečeru dienests (gaisa kuģniecībā);

3.8. **AS** – aizsardzības sistēmas (valdības struktūru sakaru sistēmas valsts aizsardzības un drošības vajadzībām);

3.9. **CB** (*Citizen Band Radio*) – radioiekārtas personāļiem sakariem 27 MHz diapazonā;

3.10. **CDMA** (*Code Division Multiple Access*) – koda daļas daudzkārša piekļuve;

- 3.11. **CEPT** (*European Conference of Postal and Telecommunications Administrations*) – Eiropas pasta un telekomunikāciju administrāciju konference;
- 3.12. **CEPT T/R ##** – CEPT ERC rekomendācija Nr. T/R ##. Šāda numerācija pastāvēja līdz 1994.gadam;
- 3.13. **CRS** (*Central radio station (of FWA system)*) – centrālā radiostacija (fiksētās bezvadu piekļuves sistēmas);
- 3.14. **CS** – civilās radiosakaru sistēmas (radiosakaru sistēmas, kuras nav aizsardzības sistēmas (AS));
- 3.15. **CT1; CT2** (*Cordless Phones*) – tālruņi;
- 3.16. **DCS 1800** (*Digital Cellular System at 1800 MHz*) – ciparu šūnu sakaru sistēma 1800 MHz diapazonā (arī GSM 1800);
- 3.17. **DEC** (*Decision*) – lēmums;
- 3.18. **DECT** (*Digital European Cordless Telecommunication System*) – Eiropas ciparu bezaukls telekomunikāciju sistēma;
- 3.19. **DGPS** (*Differential GPS*) – diferenciālais GPS. Sistēma GPS precizitātes uzlabošanai;
- 3.20. **DME** (*Distance Measuring Equipment*) – attāluma mēriekārta;
- 3.21. **DMO** (*Direct Mode Operation*) – tiešo sakaru režīms. Tiešie sakari starp mobilajām stacijām grupveides mobilo radiosakaru sistēmās;
- 3.22. **DRIVE** (*Dedicated Road Infrastructure for Vehicles Safety in Europe (CEC project)*) – ceļu infrastruktūra transporta līdzekļu drošībai Eiropā (Eiropas Kopienas projekts);
- 3.23. **DSC** (*Digital Selective Calling*) – ciparu selektīvais izsaukums;
- 3.24. **DSI** (*Detailed Spectrum Investigation*) – detalizēts spektra pētījums;
- 3.25. **DVB-T** (*Terrestrial Digital Video Broadcasting*) – Zemes ciparu televīzijas apraides sistēma;
- 3.26. **ECC** (*Electronic Communications Committee (former ERC – European Radiocommunications Committee)*) – Elektronisko sakaru komiteja (iepriekš ERC – Eiropas Radiosakaru komiteja);
- 3.27. **ECTEL** (*European Telecommunications and Professional Electronics Industry*) – Eiropas telekomunikāciju un profesionālās elektronikas rūpniecība;
- 3.28. **E-GSM** (*GSM Extension (band at 900 MHz)*) – GSM (joslas) paplašinājums (900 MHz diapazonā);
- 3.29. **EIRP** – ekvivalentā izotropiski izstarotā jauda (antennai pievadītas jaudas reizinājums ar antenas pastiprinājumu dotajā virzienā attiecībā pret izotropisku antenu);
- 3.30. **EMC** (*Electromagnetic Compatibility*) – elektromagnētiskā saderība;
- 3.31. **ENG** (*Electronic News Gathering*) – elektroniskā ziņu savākšana;
- 3.32. **EPIRB** (*Emergency Position Indicating Radio Beacon*) – radiobāka, kas norāda avārijas vietu;
- 3.33. **ERC** (*European Radiocommunications Committee (now ECC – Electronic Communications Committee)*) – Eiropas Radiosakaru komiteja (tagad ECC – Elektronisko sakaru komiteja);
- 3.34. **ERMES** (*European Radio Messaging System*) – Eiropas radio ziņojumu sistēma (peidžings);
- 3.35. **ERO** (*European Radiocommunications Office*) – Eiropas Radiosakaru birojs;